BESLUIT (GBVB) 2023/855 VAN DE RAAD

van 24 april 2023

betreffende een partnerschapsmissie van de Europese Unie in Moldavië (EUPM Moldova)

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 42, lid 4, en artikel 43, lid 2,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In zijn conclusies van 24 juni 2022 heeft de Europese Raad het Europees perspectief van onder meer de Republiek Moldavië erkend, verklaard dat de toekomst van de Republiek Moldavië en zijn burgers in de Europese Unie ligt, en besloten het, samen met Oekraïne, de status van kandidaat-lidstaat toe te kennen.

(2) In zijn conclusies van 15 december 2022 heeft de Europese Raad verklaard dat de Unie de Republiek Moldavië alle relevante steun zal blijven verlenen bij het aanpakken van de veelsoortige gevolgen van de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne.

(3) In een brief van 28 januari 2023 aan de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid heeft de premier van de Republiek Moldavië de Unie verzocht om in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid (GVDB) een civiele missie in de Republiek Moldavië in te zetten.

(4) Op 31 januari 2023 heeft het Politiek en Veiligheidscomité zijn goedkeuring gehecht aan een politiek kader voor crisisaanpak in de Republiek Moldavië.

(5) Op 5 april 2023 heeft de Raad zijn goedkeuring gehecht aan een crisisbeheersingsconcept voor een mogelijke civiele GVDB-missie in de Republiek Moldavië. Die missie moet derhalve worden opgezet.

(6) De GVDB-missie in de Republiek Moldavië zal worden uitgevoerd in een situatie die mogelijk zal verslechteren en die de verwezenlijking van de in artikel 21 van het Verdrag genoemde doelstellingen van het externe optreden van de Unie in de weg kan staan,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Missie

De Unie richt een civiele partnerschapsmissie van de Europese Unie in de Republiek Moldavië (EUPM Moldova) op in het kader van het gemeenschappelijk veiligheids- en defensiebeleid.

Artikel 2

Mandaat

1. EUPM Moldova draagt bij tot een grotere veerkracht van de veiligheidssector van de Republiek Moldavië wat betreft crisisbeheersing en hybride dreigingen, met inbegrip van cyberbeveiliging en de bestrijding van buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging.

2. Daartoe doet EUPM Moldova het volgende:

a) bijdragen tot de versterking van de Moldavische structuren voor crisisbeheersing gericht op de veiligheidssector, door:

   i) de behoeften op het gebied van organisatie, opleiding en uitrusting in kaart te brengen;

   ii) de voorgestelde maatregelen en aangewezen oplossingen geleidelijk uit te voeren;

b) helpen de weerbaarheid tegen hybride dreigingen te vergroten, door:

   i) op strategisch niveau advies te verstrekken over de ontwikkeling van strategieën en beleidsmaatregelen tegen hybride dreigingen en buitenlandse informatiemanipulatie en inmenging — waaronder desinformatie —, en de cyberbeveiliging en de bescherming van gerubriceerde informatie te verbeteren;

   ii) de behoeften aan capaciteitsopbouw in de veiligheidssector in kaart te brengen wat betreft vroegtijdige waarschuwing voor en de opsporing, vaststelling en toeschrijving van dreigingen, en de reactie op die bedreigingen;

   iii) bij te dragen aan de uitvoering van de voorgestelde maatregelen en aangewezen oplossingen;

c) de uitvoering van de bovenstaande taken ondersteunen door middel van een projectcel die wanneer dat nodig is gerichte operationele ondersteuning biedt, in overeenstemming met de geïntegreerde aanpak en, voor zover mogelijk, in nauwe samenwerking met andere actoren.

3. Het internationaal humanitair recht, de mensenrechten en het beginsel van gendergelijkheid, de bescherming van burgers en de agenda's uit hoofde van Resoluties van de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties 1325 (2000) over vrouwen, vrede en veiligheid, 2250 (2015) over jongeren, vrede en veiligheid en 1612 (2005) over kinderen en gewapende conflicten, worden volledig en proactief geïntegreerd in de strategische en operationele planning, activiteiten en verslaglegging van EUPM Moldavië.

Artikel 3

Bevelslijn en structuur

1. EUPM Moldova heeft, als crisisbeheersingsoperatie, een geünificeerde bevelstructuur.

2. Het hoofdkwartier van EUPM Moldova bevindt zich in de Republiek Moldavië.

3. EUPM Moldova wordt overeenkomstig de desbetreffende planningsdocumenten gestructureerd.

Artikel 4

Commandant civiele operaties

1. De directeur van het civiel plannings- en uitvoeringsvermogen (*Civilian Planning and Conduct Capability* — CPCC) is de commandant civiele operaties van EUPM Moldova. Het CPCC wordt ter beschikking gesteld van de commandant civiele operaties voor de planning en de uitvoering van EUPM Moldova.

2. De commandant civiele operaties voert, onder het politieke toezicht en de strategische leiding van het Politiek en Veiligheidscomité (PVC) en onder algemeen gezag van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid ("de hoge vertegenwoordiger"), het commando over EUPM Moldova en oefent de controle op strategisch niveau uit.

3. De commandant civiele operaties zorgt voor de adequate en efficiënte uitvoering van de besluiten van de Raad en van het PVC met betrekking tot het verloop van de operaties, onder meer door het hoofd van de missie, waar nodig, instructies op strategisch niveau te geven en hem advies en technische bijstand te verlenen.

4. De commandant civiele operaties brengt verslag uit aan de Raad via de hoge vertegenwoordiger.

5. Alle gedetacheerde personeelsleden blijven onder het volledige gezag staan van de nationale autoriteiten van, respectievelijk, de detacherende staat overeenkomstig de nationale regels, de betrokken instelling van de Unie of de Europese Dienst voor extern optreden (EDEO). Die autoriteiten dragen de operationele controle over hun personeel over aan de commandant civiele operaties.

6. De commandant civiele operaties heeft de algehele verantwoordelijkheid ervoor te zorgen dat de Unie zich goed van haar zorgplicht kwijt.

7. De commandant civiele operaties en het hoofd van de EU-delegatie in de Republiek Moldavië plegen indien nodig onderling overleg.

Artikel 5

Hoofd van de missie

1. Het hoofd van de missie is verantwoordelijk voor EUPM Moldova en oefent op het terrein het commando over en de controle op de missie uit. Het hoofd van de missie ressorteert rechtstreeks onder de commandant civiele operaties en handelt overeenkomstig diens instructies.

2. Het hoofd van de missie vertegenwoordigt EUPM Moldova binnen haar verantwoordelijkheidsgebied.

3. Het hoofd van de missie draagt de administratieve en logistieke verantwoordelijkheid voor EUPM Moldova, met inbegrip van de verantwoordelijkheid voor de aan EUPM Moldova ter beschikking gestelde activa, middelen en informatie. Het hoofd van de missie kan, onder zijn algehele verantwoordelijkheid, beheertaken betreffende personeels- en financiële aangelegenheden delegeren aan personeelsleden van EUPM Moldova.

4. Het hoofd van de missie is verantwoordelijk voor het tuchtrechtelijk toezicht op het personeel van EUPM Moldova. Ten aanzien van gedetacheerd personeel worden de tuchtrechtelijke maatregelen genomen door, respectievelijk, de nationale autoriteiten van de detacherende staat overeenkomstig de nationale regels, de betrokken instelling van de Unie of de EDEO.

5. Het hoofd van de missie zorgt voor passende zichtbaarheid van EUPM Moldova.

6. Het hoofd van de missie krijgt, zonder dat wordt ingegaan tegen de bevelslijn, ter plaatse politieke aansturing door het hoofd van de delegatie van de Unie in de Republiek Moldavië.

Artikel 6

Personeel

1. EUPM Moldova bestaat voornamelijk uit personeel dat door de lidstaten, door de instellingen van de Unie of door de EDEO wordt gedetacheerd. De lidstaten, de instellingen van de Unie of de EDEO dragen of draagt de kosten voor de door hen gedetacheerde personeelsleden, met inbegrip van kosten voor vervoer van en naar het inzetgebied, salarissen, ziektekosten en andere vergoedingen dan dagvergoedingen.

2. De lidstaat, de instelling van de Unie of de EDEO, naargelang het geval, is verantwoordelijk voor de afhandeling van met de detachering verband houdende schadeclaims van of betreffende de door hen gedetacheerde personeelsleden en voor het instellen van een eventuele vordering tegen die personen.

3. EUPM Moldova kan op contractbasis internationaal en lokaal personeel aanwerven indien het door de lidstaten gedetacheerde personeel de vereiste functie niet kan vervullen. Bij wijze van uitzondering en in terdege gemotiveerde gevallen kunnen onderdanen van deelnemende derde staten op contractbasis worden aangeworven indien er geen geschikte kandidaten uit de deelnemende lidstaten beschikbaar zijn.

4. De arbeidsvoorwaarden en de rechten en plichten van het internationale en het lokale personeel worden neergelegd in de contracten tussen EUPM Moldova en het betrokken personeelslid.

Artikel 7

Status van EUPM Moldova en van haar personeel

De status van EUPM Moldova en van haar personeel, waar passend met inbegrip van de voorrechten, immuniteiten en overige waarborgen die nodig zijn voor de uitvoering en het vlotte verloop van EUPM Moldova, wordt volgens de procedure van artikel 218 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie vastgelegd in een overeenkomst op grond van artikel 37 van het Verdrag betreffende de Europese Unie (VEU).

Artikel 8

Politieke controle en strategische leiding

1. Het PVC oefent, onder de verantwoordelijkheid van de Raad en de hoge vertegenwoordiger, de politieke controle van en de strategische leiding over EUPM Moldova uit. De Raad machtigt het PVC om voor dat doel de passende besluiten te nemen overeenkomstig artikel 38, derde alinea, VEU. Die machtiging omvat de bevoegdheden om op voordracht van de hoge vertegenwoordiger een hoofd van de missie te benoemen en de bevoegdheid om het operatieplan (Oplan) te wijzigen. De beslissingsbevoegdheid met betrekking tot de doelstellingen en de beëindiging van EUPM Moldova blijft berusten bij de Raad. De besluiten van het PVC inzake de benoeming van het hoofd van de missie worden bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

2. Het PVC brengt op gezette tijden verslag uit aan de Raad.

3. Het PVC ontvangt, op gezette tijden en naargelang de behoefte, verslagen die door de commandant civiele operaties en het hoofd van de missie zijn opgesteld over aangelegenheden die onder hun respectieve bevoegdheid vallen.

Artikel 9

Deelname van derde staten

1. Onverminderd de beslissingsautonomie van de Unie en haar ene institutionele kader kunnen derde landen worden uitgenodigd om bij te dragen aan EUPM Moldova, met dien verstande dat zij de kosten dragen van het door hen gedetacheerde personeel, met inbegrip van salarissen, verzekering tegen alle risico's, dagvergoedingen en kosten voor vervoer van en naar de Republiek Moldavië, en dat zij een passende bijdrage aan de werkingskosten van EUPM Moldova leveren.

2. De derde staten die aan EUPM Moldova bijdragen, hebben bij het dagelijkse beheer van die missie dezelfde rechten en plichten als de lidstaten.

3. De Raad machtigt het PVC om de passende besluiten betreffende de aanvaarding van de voorgestelde bijdragen te nemen en een comité van contribuanten in te stellen.

4. De nadere regelingen betreffende de deelname van derde staten worden vastgelegd in overeenkomstig artikel 37 VEU gesloten overeenkomsten en, voor zover nodig, in aanvullende technische regelingen. Wanneer de Unie en een derde staat een overeenkomst tot vaststelling van een kader voor de deelname van die derde staat aan crisisbeheersingsoperaties van de Unie sluiten of hebben gesloten, zijn in het kader van EUPM Moldova de bepalingen van die overeenkomst van toepassing.

Artikel 10

Veiligheid

1. De commandant civiele operaties stuurt de planning van de veiligheidsmaatregelen door het hoofd van de missie aan en zorgt voor een adequate en doeltreffende uitvoering daarvan door EUPM Moldova overeenkomstig artikel 4.

2. Het hoofd van de missie is verantwoordelijk voor de veiligheid van EUPM Moldova en voor de naleving van de minimumveiligheidseisen die op die missie van toepassing zijn, conform het beleid van de Unie inzake de veiligheid van personeel dat uit hoofde van titel V van het VEU en de daarvan afgeleide instrumenten in een operationele hoedanigheid wordt ingezet buiten de Unie.

3. Het hoofd van de missie wordt bijgestaan door een voor de missie bestemde veiligheidsfunctionaris, die aan het hoofd van de missie rapporteert en tevens nauwe functionele betrekkingen onderhoudt met de EDEO.

4. De personeelsleden van EUPM Moldova volgen, overeenkomstig het Oplan, vóór het uitvoeren van hun taken een verplichte veiligheidsopleiding. Zij krijgen ter plaatse ook regelmatig herhalingscursussen, die worden georganiseerd door de veiligheidsfunctionaris van de missie.

5. Het hoofd van de missie zorgt voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie overeenkomstig Besluit 2013/488/EU van de Raad ([1]).

([1]) Besluit 2013/488/EU van de Raad van 23 september 2013 betreffende de beveiligingsvoorschriften voor de bescherming van gerubriceerde EU-informatie (PB L 274 van 15.10.2013, blz. 1).

Artikel 11

Wachtdienst

Voor EUPM Moldova wordt de wachtdienst in werking gesteld.

Artikel 12

Wettelijke regelingen

EUPM Moldova heeft de bevoegdheid diensten en leveringen aan te besteden, contracten en administratieve regelingen te sluiten, personeel in dienst te nemen, bankrekeningen te bezitten, eigendommen te verkrijgen of te vervreemden en haar schulden te vereffenen, en in rechte op te treden, voor zover vereist om uitvoering te geven aan dit besluit.

Artikel 13

Financiële regelingen

1. Het financiële referentiebedrag dat de uitgaven in verband met EUPM Moldova moet dekken, bedraagt voor de vier maanden na de inwerkingtreding van dit besluit 3 529 889,20 EUR. Het financiële referentiebedrag voor eventuele daaropvolgende perioden wordt door de Raad vastgesteld.

2. De uitgaven worden beheerd overeenkomstig de voorschriften en procedures die van toepassing zijn op de algemene begroting van de Unie. Procedures voor het gunnen van overheidsopdrachten door EUPM Moldova staan zonder beperkingen open voor natuurlijke en rechtspersonen. Voorts gelden er voor de door EUPM Moldova aangekochte goederen geen oorsprongsregels. Met goedkeuring van de Commissie kan EUPM Moldova met de lidstaten, het gastland, deelnemende derde staten en andere internationale actoren technische regelingen treffen over het leveren van uitrusting, diensten en werkruimten aan EUPM Moldova.

3. EUPM Moldova is verantwoordelijk voor de uitvoering van haar begroting. Daartoe ondertekent EUPM Moldova een overeenkomst met de Commissie. De financiële regelingen voldoen aan de bij de artikelen 3, 4 en 5 geregelde bevelstructuur en aan de operationele behoeften van EUPM Moldova.

4. EUPM Moldova legt volledige verantwoording af aan en staat onder toezicht van de Commissie wat betreft de in het kader van de in lid 3 bedoelde overeenkomst ondernomen financiële activiteiten.

5. De uitgaven in verband met EUPM Moldova komen voor financiering in aanmerking vanaf de datum van vaststelling van dit besluit.

Artikel 14

Projectcel

1. EUPM Moldova beschikt over een projectcel voor het vaststellen en uitvoeren van projecten. Op gebieden die verband houden met EUPM Moldova en ter bevordering van de doelstellingen ervan, faciliteert EUPM Moldova, waar passend, de projecten die door de lidstaten en derde staten onder hun verantwoordelijkheid worden uitgevoerd, en voorziet zij die projecten, waar passend, van advies.

2. Onder voorbehoud van lid 3 is EUPM Moldova gemachtigd financiële bijdragen van de lidstaten of van derde staten aan te wenden voor de uitvoering van projecten die zijn aangemerkt als een consistente aanvulling op andere acties van EUPM Moldova, op voorwaarde dat de projecten:

a) zijn opgenomen in het financieel memorandum bij dit besluit, of

b) tijdens het mandaat door middel van een wijziging van het financieel memorandum op verzoek van het hoofd van de missie worden geïntegreerd.

EUPM Moldova sluit een regeling met de bijdragende staten, waarin met name wordt vastgelegd welke specifieke procedures er worden gevolgd voor de behandeling van klachten van derden betreffende schade die is opgelopen als gevolg van een handelen of nalaten van EUPM Moldova bij de besteding van de middelen die door de bijdragende staten ter beschikking zijn gesteld. In geen geval wordt de Unie of de hoge vertegenwoordiger door de bijdragende staten aansprakelijk gesteld voor het handelen of nalaten van EUPM Moldova in verband met de besteding van de middelen van de bijdragende staten.

3. Financiële bijdragen van de Unie, de lidstaten of derde staten voor de projectcel zijn onderworpen aan aanvaarding door het PVC.

Artikel 15

Samenhang van het optreden van de Unie en coördinatie

1. De hoge vertegenwoordiger ziet toe op de samenhang van de uitvoering van dit besluit met het externe optreden van de Unie als geheel, met inbegrip van de assistentieprogramma's van de Unie.

2. Onverminderd de bevelslijn krijgt het hoofd van de missie ter plaatse politieke aansturing van het hoofd van de delegatie van de Unie in de Republiek Moldavië.

3. Het hoofd van de missie zorgt voor nauwe samenwerking met de vertegenwoordigers van de lidstaten en gelijkgestemde internationale partners in de Republiek Moldavië.

Artikel 16

Informatieverstrekking

1. De hoge vertegenwoordiger is gemachtigd om, indien passend en naargelang de behoeften van EUPM Moldova, gerubriceerde EU-informatie tot op het niveau "CONFIDENTIEL UE/EU CONFIDENTIAL" die ten behoeve van EUPM Moldova is opgesteld, overeenkomstig Besluit 2013/488/EU vrij te geven aan de bij dit besluit betrokken derde staten.

2. Indien er sprake is van een specifieke en onmiddellijke operationele behoefte, is de hoge vertegenwoordiger gemachtigd gerubriceerde EU-informatie tot op het niveau "RESTREINT UE/EU RESTRICTED" die ten behoeve van EUPM Moldova is opgesteld, overeenkomstig Besluit 2013/488/EU vrij te geven aan het gastland. Daartoe worden regelingen tussen de hoge vertegenwoordiger en de bevoegde autoriteiten van het gastland opgesteld.

3. De hoge vertegenwoordiger is gemachtigd niet-EU-gerubriceerde documenten in verband met de beraadslagingen van de Raad over EUPM Moldova die onder de geheimhoudingsplicht van artikel 6, lid 1, van het reglement van orde van de Raad ([2]) vallen, vrij te geven aan de derde staten die bij dit besluit zijn betrokken.

4. De hoge vertegenwoordiger kan de in de leden 1, 2 en 3 van dit artikel bedoelde bevoegdheden, alsook de bevoegdheid om de in lid 2 van dit artikel genoemde regelingen te sluiten, delegeren aan personen die onder zijn gezag staan, aan de commandant civiele operaties en aan het hoofd van de missie, overeenkomstig deel VII van bijlage VI bij Besluit 2013/488/EU.

Artikel 17

Start van EUPM Moldova

1. EUPM Moldova gaat bij besluit van de Raad van start op de datum die wordt aanbevolen door de commandant civiele operaties van EUPM Moldova, zodra de missie haar initieel operationeel vermogen heeft bereikt.

2. Het kernteam van EUPM Moldova treft de voorbereidingen die nodig zijn opdat die missie haar initieel operationeel vermogen bereikt.

([2]) Besluit 2009/937/EU van de Raad van 1 december 2009 houdende vaststelling van zijn reglement van orde (PB L 325 van 11.12.2009, blz. 35).

Artikel 18

Inwerkingtreding en geldigheidsduur

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het is van toepassing voor een periode van twee jaar, te rekenen vanaf de start van EUPM Moldova.

Gedaan te Luxemburg, 24 april 2023.

Voor de Raad
De voorzitter
J. BORRELL FONTELLES